

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

GENEL MERKEZİ

Ankara Caddesi, No. 40
İSTANBUL

Telefon : 27 46 67

Cağaloğlu,

AVUKAT
NEBİL VARUY

ANAYASA MAHKEMESİNE

İSTEMDE BULUNAN.....TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

Ankara Caddesi, No.40, İstanbul

İSTEM KONUSU.....Türk Ceza Kanunu'nun 141/1 ve 142/1

maddelerinin Anayasa'ya aykırılıkları
sebebiyle iptali isteği.

I- Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsilcisi bulunan Türkiye
İşçi Partisi:

- 1- Türkiye Cumhuriyeti /Anayasa'sının 149 ncu maddesinde ve 44 Numaralı Kanununun 21 nci maddesinde siyasi partilere tanınan iptal dâvası açmak hakkını kullanarak,
- 2- Anayasamızın geçici 9 ncu maddesi ile 44 sayılı Kanunun geçici 5 nci maddesindeki belirli süre içinde,
- 3- Parti Tüzüğü'ne göre Türkiye İşçi Partisi'nin en yüksek merkez organları olan Genel Yönetim Kurulu'nun 10 Şubat 1963 tarihli toplantısında üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ve hazır bulunanların oybirliğiyle ve Merkez Yönetim Komitesi'nin 14 Şubat 1963 tarihli toplantısında üye tam sayısının keza oybirliğiyle aldıkları kararlar gereğince,
- 4- Ve bu maksatla görevlendirilen Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar'ın imzasına taşıyan işbu dâva layihasıyla yukarıda sözü edilen Kanun maddelerinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na aykırılıkları dolayısıyla iptallerine,

5- Demokratik düzenin yurdumuzda yerleşip kökleşmesine birinci derecede hizmet edecek mahiyetteki işbu dâvanın tarihi önemi göz önünde bulundurularak anayasamızın 143 ve 44 sayılı kanununun 29 ncu maddeleri gereğince buhususta sözlü açıklamalarımızın da dinlenilmesine karar verilmesini ister ve dâva eder.

II- İptali istenilen 141/1 ve 142/ 1 nci maddelerin metni:

Madde 141-1) Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeğe veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal/nizamlardan herhangi birini devirmeğe matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmağa tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare edenler veya bu hususta yol gösterenler 3 yıldan 15 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Bu kabil cemiyetlerin bir kaçını veya hepsini sevk ve idare edenler hakkında ölüm cezası hükmolunur.

Madde 142-1) Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadî veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmek, devlet siyasi ve hukukî nizamlarını topyekûn yoketmek için her ne suretle olursa olsun propaganda yapan kimse 5 yıldan 10 yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

T.C.Kanununun 141/1 ve 142/1 nci Maddeleri:

Türk Ceza Kanunu'nun 141/1 ve 142/ 1 nci maddeleri, Anayasa'mızın her şeyden önce yukarıda açıklanan temel ilkelerine aykırıdır. Şöyle ki;

a - 1930 İtalyan Faşist Ceza Kanunu'nun 270 ve 272 nci maddelerinden aynen dilimize gevrilerek mevzuatımıza alınmış ve sonra bir kaç kereler değiştirilmek suretiyle bugünkü biçime sokulmuş olan T.C.Kanunu'nun 141/1 ve 142/1 nci maddeleri, Faşist dünya görüşünün ve bu felsefe ve görüşe dayanan Faşist devlet ve toplum anlayışının birer ifadesidir. Faşist İtalya' da Adalet Bakanı Rocco ile Cezacı Manzini'nin kaleminden çıkan bu iki maddenin gerekçesinde, bu maddelerin faşist devlet ve toplum düzeni anlayışını dile getirdiği ve faşist devleti koruma amacıyla yürürlüğe konulduğu gerçeği açıkça belirtilmektedir. Dört def'a değiştirilmiş olmasına rağmen, temel unsurları olduğu gibi muhafaza edilmiş bulunan bu iki maddenin, bugün yine faşist karakterde oldukları muhakkaktır. Sınıf tahakkümünü önlüyormuş gibi görünen ²⁷⁰ ~~www~~ ve ^{272 nci} ~~www~~ maddeler, aslında mevcut bir tahakkümü korumak ve devam ettirmek amacıyla yürürlüğe konmuştur; bir dikta rejiminin dayanaklarıdır. Mussolini İtalyası'nda bunun böyle olduğu herhalde tartışma konusu yapılamaz. Türkiye'mizde de bu maddeler tek parti rejiminin korunmasına yararmışlar, kurulu ekonomik ve sosyal temel düzenleri, özellikle Orta Çağ kalıntısı toprak rejimini ayakta tutmuşlardır. Bu da, tartışma konusu yapılamaz sanırız. Tutucu ve gerici gelenekler karşısında, uyarıcı, ilerici ve ilerletici her türlü eğilim ve akımı ezen ve susturan bu iki maddenin totaliter bir düşünüş ve davranışı temsil ettiği, bu yüzden de demokratik görüş ve yaşayışın, hürriyetçi ve insançı felsefenin tam karşıtı olan bir felsefeyi yansıttığı açık bir gerçektir. Bu bakımdan, anılan maddeler Anayasanın yukarıda açıklanan temel ilkeleriyle gelişme halindedir.

b- Anılan maddeler, kurulmuş ekonomik, sosyal temel düzenlerden herhangi birinin devrilmesini suç saymakla, Türkiye'nin Orta Çağ kalıntısı ekonomik, sosyal temel yapısını değişmez, değiştirilemez bir hal olarak kabul etmektedir. Değişmeyi, değiştirmeyi reddeden bu anlayış, bir çeşit yeni "bid'atçılıktan" başka bir şey değildir. ./.

Ve anayasamızın devrimcilik ilkesi ve toplum olaylarını evolusyonist açıdan değerlendiren temel görüşü ile açıkça gelişmektedir.

c - Anılan maddeler, statükocu karakterleri ve toprak ağalarının, kamu zararına çalışan spekülasyoncu sömürücü sermaye sahiplerinin fiili tahakkümlerini ve imtiyazlı durumlarını korumakla anayasamızın halkçılık ve sosyal adalet ilkelerine aykırıdır.

ç - Anılan maddeler, statükocu karakterleriyle, toplum düzeninin boyuna değişip dönüşmesini sağlayan batı anlamında demokrasi rejimine, yani anayasamızın toplumsal sınıflar arasında denge kuran çok partili demokratik düzen anlayışına aykırıdır.

d - Anılan maddeler, statükocu karakterleriyle, statükonun tam tersi demek olan hürriyetçi ve insançı dünya görüşüne ve bu görüşü dile getiren anayasamızın temel hak ve hürriyetler rejimine aykırıdır.

e - Anılan maddeler, statükocu, dolayısıyla tutucu ve gerici karakterleriyle, şovence duyguların gelişmesine, ırklar, dinler ve uluslar arasında düşmanlık tohumlarının filizlenmesine elverişli bir ortam yaratmaları için, anayasamızın halkçı, insançı, ırk, din v.s. bakımlardan insanlar arasında eşitsizlik yaratan ayrımlar gözetmeyen felsefesine ve özellikle " yurtta sülh, cihanda sülh" ilkesine aykırıdır.

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 ve 142/1 MADDELERİ YUKARIDA SIRASIYLA
AÇIKLANAN TEMEL ANAYASA İLKELERİNİN HER BİRİNE DOGRUDAN DOGRUYA
AYKIRIDIR :

1 - Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri Anayasamızın birinci büyük ilkesi olan çağdaş anlamda demokratik, keza çağdaş anlamda kişinin temel hak ve hürriyetlerine inanan, sosyal adaleti gerçekleştirmeyi amaç bilen bir sosyal cumhuriyet nizamına aykırıdır. Çünkü, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri herşeyden önce çağdaş demokratik devletin, yukarıda açıklandığı üzere, Milletlerarası kabule mazhar olmuş anlamını red ve inkâr suretiyle kurulan bir devlet sisteminin - FAŞİZMIN - temel taşı olarak ortaya çıkmış maddelerdir. Faşizm, bilindiği gibi, İtalyada diktatör Mussolini nin demokrasiden nefret eden ve ferdin temel hak ve hürriyetlerini " DEVLET = FAŞİST PARTİSİ " mefhumu içersinde yok eden, böylece fert ve zümreleri devletin yanında izafi duruma düşüren ve binnetice düşünce hürriyetini ve cemiyet kurma gibi hürriyetleri kendi sisteminin tabii düşmanları telakki etmiş bir zorbalık düzenidir.

Faşist Partisinin dışında bir varlığı olmayan, parti ile kaynaşmış devleti korumak endişesi ile ve evvelâ antifaşist hürriyetçi teşekkül ve faaliyetleri önlemek üzere hareket eden Mussolini, bütün siyasi partileri dağıtıp, kendi partisinin ana prensiplerine muhalif saydığı siyasi cemiyetleri yok etme arzusuna kapılarak evvelâ " Devletin Müdafası hakkında Kanun " adlı hususi bir kanun çıkartmıştı. Mussolini, sözü edilen arzularına ve amacına bu kanundan faydalanarak ulaştıktan sonra, o sıralarda İtalya Ceza Kanunu da değiştirilmek üzere bulunduğundan bu hususi kanundaki demokrasi düşmanı hükümleri, bilahare bizdeki 141/1 ve 142/1 maddelere mehzalık edecek, 270 ve 272 maddeler olarak İtalyan Ceza Kanununa aktarmıştır. Böylece bu maddelerin önlemek istediği anlayış, çağdaş anlamda demokratik devlet anlayışı olmuştur. Zira çağdaş anlamda bir demokratik devle

devlet, kısaca, faşizmin inkâr ettiği kişinin temel hak ve hürriyetlerine, bu arada Anayasamızın da 12 nci maddesinde tanıdığı vechile kişiler arasında siyasi düşünce ve felsefi inanç bakımından ayırım gözetilmeyeceği prensibine, Anayasamızın 20 inci maddesinde de yer almış bulunan kişilerin her türlü düşünce ve inancı, söz, yazı ve başka yollarla açıklamak hakkı bulduğuna ve hele bu hakların hiçbir vechile ÖZÜNE dokunulamıyacağına derin bir inançla bağlanmış olan devlettir.

Böyle bir devlet, her şeyden önce, çeşitli siyasi partilerin, çeşitli sosyal sınıfların mevcudiyetine inanır ve Anayasamızın 56 ve 57 nci maddelerinde olduğu gibi siyasi partileri demokrasinin vazgeçilmez unsurları addeder.

Siyasi parti demek, ekonomik, sosyal, politik ve hukuki görüş ayrılıkları, yani sosyal sınıfların karşılıklı münasebetlerinin çeşitli yönlerden düzenlenmesi imkânı demek olduğu aşikârdır. Çağdaş anlamda demokratik devletin yukarıda sayılan inanç ve vasıflarıyla taban tabana ziddiyet arzeden İtalyanın tek partisi Faşist Parti, emeği ile yaşayan halk kitlelerinin kendi menfaatlerine uygun politik, ekonomik ve hukuki düzen değişikliği imkânlarını sağlamak amacıyla kuracakları siyasi partilerden şiddetle kaçındığı içindir ki, İtalyan Devleti ile kaynaşmış olan FAŞİZM, müdafaa redbirlerini almış, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 inci maddelerindeki hükümleri vaz etmiştir.

Böylece, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri, çağdaş anlamda demokratik devlet anlayışını reddeden bir siyasi görüşün mahsulleri olarak Anayasamızın bütününe karşı maddelerdir.

Çağdaş anlamda demokratik bir devlet inancında birleşmiş ve böylece konusu insan hakları olan Milletlerarası Andlaşma ve sözleşmeleri Türkiye ile birlikte imzalamış devletlerden herbiri, sosyal sınıf gerçeğini kabul etmiş, temel insan hak ve hürriyetlerine bağlı bulunan çağdaş anlamda bir sosyal adaleti gerçekleştirmek uğrunda sermayeye dayanan sosyal sınıfların aşikâr mevcudiyetinin yanı b

yani bařında emeđi ile yařayan insanların da kendi menfaatlerini bađımsız partilerle korumalarını ve toplum dűzeninde gerekli deđiřikliđin kanun yolundan yűrűnerek elde edilmesi için serbestçe propaganda yapmalarını, serbestçe teřkilatlanmalarını pek tabii addetmiřler ve addetmektedirler. Bu devletlerin herbiri " Insan haklarını ve Ana Hűrriyetlerini Koruma Sűzleřmesi " ne imza atarken bu hak ve hűrriyetlere derin bađlılıklarını, saygılarını teyid etmiřlerdir. Hiçbirinin kendi űzel řartlarına gűre ađdař demokrasie űzel bir tarif ve tatbik řekli veren 141/1 ve 142/1 maddeleri yoktur. Fařist Italyada dahi fařizmin devrilmesinden sonra batı demokrasilerini űrnek alarak kurulan ađdař Italian demokrasisinde bu maddeler tatbik edilmez olmuřtur. Zira, malum olduđu űzere, bugűn Italyada bu maddelerin yasakladıđu ve emekçi sınıfını temsil eden en az ű parti ve bu partilerin yayın organlariyle keza bu partilerce savunulan ideolojiyi yayan tűrlű dernekler mevcuttur. O halde Tűrk Ceza Kanununda 141/1 ve 142/1 maddelerin halű uygulanan hűkűmler olarak muhafazası Tűrk Anayasasının yukardan beri sűzű edilen ađdař anlamda demokratik, keza adař anlamda kiřinin temel hak ve hűrriyetlerine inanan bir dűzene bađlılık temel ilkesine aykırıdır.

2 - Tűrk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri, Anayasamızın ikinci bűyűk ilkesine - EVOLUTIF - bir toplum dűzeni anlayıřına řiddetle aykırıdır.

Yukarıda etraflıca arzedildiđu űzere, Anayasamız, boyuna deđiřip dűnűřen bir sosyal adalet prensibine bađlıdır. Binnetice dondurulmuř bir sosyal ve ekonomik nizamı fert huzuruna ve sosyal adalete karřı engel sayar. Hıbu ki, Tűrk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri, toplumun temel nizamlarını açıkça dondurmuř vaziyettedir. Nitekim Italyada dahi bu maddelerin, ekonomik, sosyal, politik ve hukuki temel nizamlar fařizmin emrinde tanzim edilip dondurulduktan sonra artık bu dűzenin deđiřtirilmesini yasaklamak amacı ile vazedildiđu açıklanmıřtı.

Şüphesiz ki, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin " bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis veya memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmek " şeklinde ifade edilen temel fikirleri, yeknazarda Anayasamıza aykırı görünmeyebilir, hatta zahiri ve sahte bir esbabı mucibeye göre bu maddeler güya bir sınıf tahakkümünü reddeder gibi görünmektedirler ve böyle bir amaç güden maddelerin Anayasamıza bilakis uygun sayılması icap eder. Ancak, bu maddelerin son 1951 tadil gerekçesinde hükümetimiz tarafından, sınıf realitesi aynen şöyle kabul edilmektedir : 1/12/1950 tarihli Meclis Adalet Komisyonu raporuna göre " Marksist siyasi analizde beşer haysiyetinin ve insan ana haklarının ehemmiyeti yoktur. Burada mühim olan sınıfsız bir cemiyet meydana getirmektir. Sosyolojik ilmi araştırmalar ve tespit ve müşahade olunan içtimai vakıalar göstermektedir ki, sınıf bizatihi içtimai bir hadisedir. Cemiyeti onsuz tasavvur etmek mümkün değildir. Gerçek demokraside tahakkük ettirilmesi lâzım gelen netice sınıfların yok edilmesi değil, sınıflar arasında farklar, ayrılıklar ve imtiyazlar tesis olunmamasıdır. "

Raporun şu cümlesinden sonra derhal Türkiyenin ekonomik realitesine dönlürse Türk Milli gelirinin sosyal sınıflar arasında bölüşülmesi ve vergi yükünün sosyal sınıflara dağılışı nispetleri, en az gelir ile en yüksek gelir arasındaki nispetlere ait devlet planlama dairesinin resmi istatistik rakamlarının matematik kesinlikteki ışığı altında, Türkiyemizde büyük toprak sahipleriyle büyük sermayeci ve müteşebbisler sınıfının diğer sosyal sınıflar üzerinde filhal kurmuş oldukları imtiyaz, üstünlük ve tahakküm sistemi, inkâr kabul etmez bir gerçek olarak tezahür eder.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerine ait Meclis Adalet Komisyonu raporu şöyle devam etmektedir : " Cemiyetin tereküp ettiği muhtelif sınıfların muayyen bir zamandaki karşılıklı ve mütevazin münâ-

sebet halini şu veya bu şekilde bozmaya teşebbüs etmek binnetice umumî hukuk nizamını ihlal ve anarşi tevlit eder. " Öylece rapor ve binnetice 141/1 ve 142/1 maddeler Türkiyede mevcudiyetini kabul ettikleri sınıfların mütevazın halde bulduklarını ve binaenaleyh bu ideal durumun kiyamete kadar 141/1 ve 142/1 maddelerin ceza tehdidi altında devam etmesi gerektiğini ve bu ideal şekildeki muvazene durumunu herkim şu veya bu şekilde bozmak gereklidir derse onun da suç işlemiş olacağını beyan ederlerken, beri yandan devlet planlama teşkilatı rakamları, arz edildiği vechile Türkiyede sosyal sınıfların hiç de bozulursa suç sayılacak derecede ideal bir karşılıklı muvazene durumunda bulunmadıklarını, binnetice Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin hilafı hakikat bir esbabı mucibe taşıdıklarını ve bilakis Türkiyede sosyal sınıfların muvazenesinin büyük toprak sahipleri ve büyük sermayedar ve müteşebbisler lehine bozuk durumda olduğunu ilân etmektedirler. O halde Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri, yani sınıf tahakkümünü reddeder gibi görünen bu maddeler haddi zatında mevcut bir sınıf imtiyaz ve tahakkümünün devamını sağlamak amacını gütmektedir. Raporu yazanlar Türkiyedeki sosyal sınıfların hali hazır karşılıklı durumlarının, her ne bahasına olursa olsun, aynen devamını talep ederlerken devletin istatistiklerine sahip idiler ve bu gün halkımıza açıklanan gerçek rakamları devlet sırrı olarak saklamak suretiyle durumu tamamen berakis göstermekle kalmayıp, üstelik Türkiyede sosyal sınıfların karşılıklı durumunu rakamlara dayanarak ilâna cüret edecek her Türk aydınını da Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleriyle suçlamayı başarmışlardır.

Halbuki, Anayasamız 12/2 maddesinde yazılı olduğu üzere " Hiçbir kimseye, aileye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz " demek suretiyle, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/2 maddelerin sınıf tahakkümünü men eder gibi görünüp de aslında sınıf tahakkümünün devamını sağlamalarına ve bu

tahakkümün sona ermesi için demokratik yoldan yapılacak teşebbüsleri dahi ceza tehdidi altında tutmalarına, binnetice bu maddelerin yürürlükte kalmasına bir an dahi cevaz vermez.

Maddelerin aslında büyük toprak sahibi ve büyük sermayeci büyük müteşebbis sınıfın mevcut tahakkümünü idame ettirmek kasdını güttüğü yolundaki anlayış şekli bu iki maddenin mevzuatımıza giriş tarihçesi ile de teyid edilmektedir. Gerçekten çağdaş anlamda demokrasi ilkelerine aykırılık faslında arzedildiği üzere 141/1 ve 142/1 maddelerin mebazı İtalyan ceza kanununun 270 ve mütekip maddeleri faşist İtalyada vaz edildiği zaman faşist devlet, böylece büyük toprak sahipleri ve sermayedar sınıfın menfaatlerini, partinin menfaatlerini milli menfaat namıyla kaynaştırarak himayesine almış, emeği ile yaşayan sınıfların ise demokratik yoldan muhalif partiler kurarak memleket siyasi kaderinde söz sahibi olmalarını, tahakkümden kurtulmak için temel hak ve hürriyetleri ve sosyal adalet ilkesi uğrunda teşkilâtlanmalarını önlemişti. Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin 1951 tadilatında Büyük Millet Meclisi müzakerelerine dair Meclis zabıt ceridelerine nazar atfedilirse orada da aynen şu konuşmaların zaptedildiği görülmür :

" - Cezmi Türk : - Bir fakülte dekanı, ceza profesörü diyor ki cebir unsuru esastır, kaldırılırsa bütün demokratik haklar, siyasi haklar tehlikeye girer, bir hukuk doçenti yine cebir unsuru esastır der, bir temyiz reisi sâbıkı esaslı bir tahlil ile bu maddelerde cebir unsuru esastır, kalmalıdır der ve biz burada cebir unsurunu kaldırarak memlekette sosyalist parti kurulursa bunu önliyelim endişesiyle hareket ediyoruz. Halbuki hiçbir surette bu gibi endişelerle içtimai fikir hareketlerini önlemek mümkün degildir.

- Adnan Menderes : - Arkadaşlar, sizler burada 400 kişisiniz. Bu memleketi üç dört profesör mü yoksa sizler mi temsil ediyorsunuz ? "

Bu sözler ilmi gerçekleri hiçe sayan bir sınıf tahakkümünün sesidir. Bu tadil müzakereleri sırasında söz alan Milletvekillerininin hukukçu

olanları, nihayet bir teminat ve ölçü addettikleri cebir unsurunun maddelerde muhafazası için gayret sarfetmişler, bu meyanda Halil Özyörük aynen " Hülasa olarak arzedeğim ki, üçüncü enternasyonalca kabul edilen esas, cebir yoluyla ihtilal yapmak, cebren ihtilali tahakkuk ettirmektir. İkinci enternasyonalin kabul ettiği esasa göre ise cebre dayanmayan bir komünist faaliyeti hiçbir zaman bir komünist faaliyeti telakki edilemez. Cebir unsuru kullanılmazsa bütün esas teşekkülleri yok etmek mümkündür, cebirin saiki bulunmadığı takdirde bugünkü mevzuata göre bu müthiş bir silâh olarak kullanılabilir. Binaenaleyh cebir unsuru lâzım-ı gaygimüfarikdir. Esasen üçüncü enternasyonal tamamen bu şekildeki faaliyeti istilzam eder. Binaenaleyh maddede cebir unsurunun mevcudiyeti şarttır. Cebir unsuru olmayınca sosyalizm ile aralarında bir fark gösterme imkân kalmıyacağı cihetle cebir unsurunun kamuna konması zaruridir. Memleketimizde hakiki komünizm fikriyatının ne olduğu bilinmiyor, halkımız, sadece halkımız değil yargıçlarımız dahi komünizm mevzuunda tenvir edilmişlerdir. " diyerek düşüncelerini belirtmiş, Profesör Faruk Erem in ise Adalet Komisyonunda dinlediği sırada " Eger bu maddelerden cebir unsuru çıkarılır ise memlekette bu maddelerin cezalandıramıyacağı hiçbir fikir hareketinin kalmıyacağı " nı belirttiği bir Milletvekili tarafından ifade edilmiş, yine bu müzakerelerde söz alan Osman Bölükbaşı aynen : " Arkadaşlar cebir unsuru madde metinlerinde muhafaza edilsin, bir teminattır, fazla mal göz çıkarmaz " dediği ve soldan - çıkarır....çıkartır.... sesleriyle mukabele olundugu da zabıtlara işlenmiştir.

Bunlara kaşşalık maddelerin hertürlü vuzuhtan âri tam bir sınıf tahakkümü silâhı haline gelmesini, mevcut sosyal ve ekonomik nizama tenkitlerini yöneltip demokratik yollardan dahi olsa herhangi bir suretle bu nizamın değişmesini istemeye cüret edecek olanları hâkimlerin kolaylıkla tecziye edebilmesini ve sınıf tahakkümünün böylece yüzyıllar boyunca sürüp

gitmesini isteyenler de şöyle konuşmuşlardır : " Kemal Özçoban - Bazen cebir bazen de ikna yoluyla hâbaset mümkündür. İkna tarikiyle bir sınıfın diğer sınıflar üzerinde tahakkümünü sağlamak veya ikna yoluyla filan sınıfı yok etmek gibi bir gaye ile cemiyet kuranlar ceza görmezler, bu cemiyette cebir olmadığı için hâkim ceza veremeyecektir. "

Mahmut Güçbilmez - " Bizim noktai nazarımıza göre metinde cebrin bulunması, ısrar ediyoruz, hâkimin suçluya ceza vermesini son derece müşkilleştirecek, cebir unsurunun bulunmaması hâkimi daha rahat olarak madde hükümünü tatbik imkânına kavuşturacaktır. "

- Samet Agaoglu : - Bu memlekette komünizm fiil olarak da fikir olarak da suç sayılmalı, bunun fikir hürriyetine bir tehdid olduğunu itiraf ediyorum. "

Binnetice, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinden Büyük Millet Meclisinde ne umulduğu görülmektedir.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri, mevcut bir sınıf tahakkümünün kaldırılmasını önleyen maddelerdir. Fakat mevcut tahakkümün kaldırılması için demokratik yoldan vaki teşebbüsleri suç saymaz sadece demokratik olmayan yollardan gidilerek bu tahakkümün izalesini suç sayar şekilde bir müdafaaya da rastlanılmaktadır. Bu izah ve müdafaanın çürüklüğü ve sahteligi yukarıya alınan Kemal Özçobanın sözlerinde derhal aşikâr olmaktadır. Bu zat ve onun gibi düşünenler, maddelerden cebir unsurunun atılmasını, zira ikna yoluyla dahi bir sınıfın diğer sınıflar üzerinde tahakkümünün tesis edilebileceğini işaret etmektedirler. Faşist İtalyan hukucusu MANZINI nin cebrin manevi hallerine dair tefsirleri de zaten cebir unsuru maddelere konulsa bile filhal cebre tevessül olunmayan hallerde dahi cebir meraminin zımnen mevcut sayılacağı merkezindedir. Şüphesiz bu anlayışa göre her halü kârda faraza bütün bir memleket sathında demokratik seçimlere girerek halkın çoğunluğunun serbest oylarıyla iktidara ge-

lecek bir sosyalist partinin dahi muhalefetteki propagandası ve icraatı suç sayılabilir, çünkü o parti, mevcut sosyal ve ekonomik nizamın değişmesi gerektiğini durmadan açıklıyarak hali hazırda yürütülen bir sınıf tahakkümünü tedirgin edecektir.

Görülüyor ki, İtalyadaki mehz maddelerdecebir unsuru mevcut olduğu halde faşizmin yıkılmasından sonra maddeler çağdaş anlamda bir demokrasi düzeni içinde işlemez olmuş, Türkiyede ise çağdaş anlamda demokratik nizama Milletlerarası sözleşmeler imzası suretiyle derin bağlılıklar beyan edildiği ve Anayasamızın sosyal adalet ilkesi, temel hakları ve sosyal ve ekonomik hakları koruyan sarıh hükümleri mevcut bulunduğu halde Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri, cebir unsuru dahi ihtiva etmeksizin 1951 tadili Adalet Komisyonu raporunda yazılı olduğu veçhile " Hertürlü bozucu ve bozguncu faaliyet " ölçüsü ile kullanılmaktadır. O rapor ki, maddelerin tadili esbabı mucibesi arasında bidayette aynen : "... Demokratik rejimin ana prensiplerinden biri de vatandaşların men olunan hareketlerle müsaade edilen hareketler arasındaki sınırları emniyetle ve tereddütsüz olarak tâyin edebilmesidir. Bu prensip Ceza Hukukunda - Kanunsuz suç olmaz - düsturunda ifadesini bulur. İşbu maksadın tahakkukunda tabii olarak Ceza Kanunu metinlerinin mümkün olduğu ölçüde açık ve vazih olması ile mümkündür. 141 ve 142 nci maddelerin bu noktâ nazardan kıymetlendirilmeleri de müsbet netice vermemiştir. " demekte ve sön cümllerinde ise vuzuhtan ve tariften mümkün olduğu kadar kaçarak aynen : " İktisadi ve siyasi nizam tabirleri çok geniş bir manayı ihtiva eylemeleri dolayısıyla her türlü bozucu ve bozguncu faaliyetleri ihtiva eylemek maksadı ile istimal edilmişlerdir. " deyip intakı hakta bulunmaktadır.

Asıl meselenin Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin tadili veya bu maddeler metnine cebir unsurunun ilâvesi meselesi olmayıp doğrudan doğruya Anayasamız bakımından ele alınıp iptalleri olduğu böylece de aşikâr olmaktadır.

Burada, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin tamamen

iptali halinde silâh kuvvetiyle ve ihtilalle Anayasa nizamının devrilmesi gibi bir suçun işlenmesine cevaz veren bir ortamın yaratılması korkusu münakağa edilmelidir.

Şüphesiz ki silâh kuvvetiyle ve ihtilalle Anayasa nizamının devrilmesi suçtur. Fakat Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddelerinin birinci fıkralarının iptali asla böyle bir suçun işlenmesine cevaz verilmesi veya kolaylaştırılması ile alakadar değildir. Zira, zaten bu gibi suçların teşebbüsü dahi her hâlî kârda Türk Ceza Kanununun 146 ilâ 156 nci maddeleriyle idam cezası müeyyidesine bağlanmıştır. Büyük Millet Meclisi ve Hükümetin zor kullanılarak tatili ve devrilmesi hallerinde de durum aynıdır.

Binaenaleyh Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerini ihtilalle iktidara gelmeyi, yani demokratik olmiyan bir yoldan iktidara gelmeyi önleyici maddeler şeklinde göstermeye ve müdafaaya lüzum ve imkân yoktur.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerini ikinci temel ilkesi olan dondurulmuş bir düzene karşı oluş - evolutif - bir sosyal adalet ve toplum düzeni anlayışı muvacehesinde tahlile devam edersek, bu anlayışın zorunlu neticesi olarak tekrar Anayasanın 10 uncu maddesinde devlete yüklenen ödev ve amaçlarla karşılaşırız. Bu ödev ve amaçların arasında, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin iptali zarureti mündemiçtir., zira ödev ve amaçlara göre kişinin temel hak ve hürriyetlerini, fert huzurunu sosyal adalet ve hukuk devleti ilkeleri ile bağdaşamiyacak surette sınırlayan engeller kaldırılacaktı. 141/1 ve 142/1 maddeler ise hakikaten bu hürriyet ve huzuru mezkur şekilde engellemektedir. O halde 10 uncu maddedeki engellerin başında sayılmaları gereken bu maddelerin iptali suretiyle devlete yüklenen ödevin bir an evve yerine getirilmesindeki geçikme esefle kaydedilmelidir.

Bu sarahat da göstermektedirki, Anayasamızın evolutif sosyal adalet anlayışı ve ona bağlı 10 uncu maddesi ve 155 inci maddesi ile Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 gibi filhal mevcut bir sınıf tahakkümünü dondurmuş ve

binnetice engel mahiyetini iktisap etmiş kanun maddeleri açıkça aykırılık halindedirler. 10 uncu madde engelleri kaldırmak görevini devlete yüklediği gibi 155 inci maddede icabında Anayasanın bile bu ugruda değişebileceğini kabul etmektedir. Değiştirilmesi mümkün olmayan tek anayasa hükmü, devlet şeklinin cumhuriyet oluşudur. Şu halde gerek istihsal düzenine, gerek toplumun ekonomik ve sosyal yapısına, bu yapı içinde sosyal sınıfların karşılıklı münasebetlerine ve memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlara ait bütün hükümler, binnetice bugün temel nizam sayılan bu nizamlar değiştirilebilecektir, ancak bu değişikliklerin anayasa çoğunluğu ile ve anayasanın çizdiği yoldan icrası şarttır. Esasen Anayasamızın oluşunu hazırlayan 27 Mayıs dan sonraki devredeki Adalet Bakanlarında Sahir Kurutluoğlu Anayasaya aykırı kanunlar konusundaki bir beyanında Türk Ceza Kanununun ikinci kitabında mevcut 125 ilâ 176 ncı maddelerin Faşist İtalyan Ceza Kanunundan iktibas edildiğini ve son Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük ise evolutif bir mahiyet arz eden " inşaallah " temennisi ile birlikte bir gün Türkiyede de Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 gibi maddelerin kalkacağını fakat şimdilik Türk toplumunun bu seviyede olmadığını ima eder şekilde, şimdilik ve bahusus kendileri Bakan kaldıkça bu maddelerin kalkmayacağını söylemek suretiyle belirli bir seviyeye ulaşıldıkta bu maddelerin Türk toplumuna yakışmadığını, değişeceklerini zımnen ifade mecburiyetini duymuşlardır. Bu durumda adı geçen Bakanların da Anayasamızın evolutif toplum anlayışı ilkesine karşı gelinmeyeceğini idrak ettikleri söylenebilir.

Netice olarak, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin iptali, Anayasamız ikinci büyük ilkesi yönünden bir zarurettir.

3 - Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri Anayasamızın üçüncü temel ilkesine de aykırıdır. Fihakika kanunların Anayasaya aykırı olamayacağı ve kanunların kişiye ait temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunamayacağından ibaret bulunan bu ilkeye rağmen, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri temel hak ve

hürriyetleri sınırlamak şöyle dursun bu hakların özünü yok etmektedir ve bu maddelerin, ilkelerden ayrı teker teker hangi Anayasa maddelerine aykırı olduğuna dair aşağıdaki açıklamalar, maddelerin hangi temel hak ve hürriyetlerin özünü yok ettiğini ortaya koyacaktır.

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 VE 142/1 MADDELERİ ANAYASAMIZIN İLKELERİNDEN AYRICA ANAYASAMIZIN 8 İNCİ MADDESİ DELALETİ İLE 10 VE 11 VE 12 VE 20 VE 21 VE 56 VE 57 VE 155 İNCİ MADDELERİNİN HERBİRİNE AYKIRIDIR.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri kişinin temel hak ve hürriyetlerini ve fert huzurunun sosyal adalet ve hukuk devleti ilkeleri ile bağdaşmayacak surette hakikaten sınırlamaktadır.

Anayasamızın 10 uncu maddesi, kişinin dokunulmaz, vazgeçilmez, devredilmez temel hakları olduğunu ve devletin bu temel hakları ve hürriyetleri sınırlayan ekonomik ve sosyal ve politik engelleri kaldırmakla ödevli bulunduğunu ilân eder.

Anayasamızın 11 inci maddesi de, her ne sebeple olursa olsun bu temel hak ve hürriyetlerin özüne kanunla da dokunulamıyacağını açıklar.

Anayasamızın 12 nci maddesi ise siyasi düşünce ve felsefi inanç bakımından kişiler arasında bir ayırım gözetilemeyeceğini emreder.

Anayasamızın 20 nci maddesi her türlü düşünce ve inancı söz yazı ve resim ve başka yollarla açıklamak hakkını mutlak olarak tanımıştır. Bütün bu mutlak hak ve hürriyetler 11 inci maddeye göre Anayasanın özüne ve ruhuna uygun olmak şartı ile ancak kanunla sınırlanabilir, fakat bu sınırlamalar temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunamazlar.

Anayasanın 21 inci maddesine göre herkes bilimi ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme ve açıklama ve yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma yapma hakkına sahiptir. Bu hak ve hürriyet, bilim hürriyeti, tabiat kanunlarının objektif ölçülerini kullanmak, onlara bağlanmaktan ibaret bulduğuna göre, bilimin objektif değeri karşısında bu hak ve hürriyetin kişisel bir hak ve hürriyetten farklı olarak tam manasiyle mutlak mahiyette bulunduğu tezahür eder ki, gerçekten de matematik veya herhangi bir bilimsel objektifliğin değil özüne dokunmak, kılına bile dokunulamaz. Bundan dolayı toplumcu mahiyette bir bilimin yasaklanması sonucuna varan Türk Ceza Kanununun 142 nci maddenin Anayasasının 21 inci maddesiyle çeliştiği aşikârdır. Yine bundan dolayıdır ki 21 inci madde ile teminat altına alınan bilim hürriyetinin Anayasasının 11 inci maddesindeki sebeplerle dahi hiçbir derecede sınırlanamıyacağını kabul gerekir.

Anayasanın 56 ve 57 nci maddeleri, yukarıda sayılan temel hak ve hürriyetleri kullanan ve onların dokunulmazlığını bilen ve bunlara güvenen vatandaşların siyasi parti kurma hakkına sahip olduklarını ve bu partilerin ister muhalefette olsun, ister iktidarda olsun demokrasinin vazgeçilmez unsurlarını teşkil ettiğini açıklamaktadırlar.

Oysa, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri toplumcu nitelikte siyasi düşüncenin ve bu düşünce etrafında teşkilatlanma hürriyetinin özünü ortadan kaldırmaktadır. Zira : " Miesses sosyal ve ekonomik temel nizamların dokunulmazlığı " ilân edilmekle bu iki madde toplumun ekonomik ve sosyal düzenlerini emek esasına göre yeniden düzenlemek ve değiştirmek için teşkilât kurulmasını ve bu yolda propaganda yapılmasını yasaklamıştır. Böylece, toplumcu dünya görüşüne ve emek haklarının savunulmasına bağlı olan düşünce ve inançların özü ortadan kaldırıldığından başka, siyasi ve felsefi kanaatler arasında da bir ayırım gözetildiği ve istihsal düzeni ile ilgili emekten yana değişmelerin yasak-

landığı görülmektedir. Anayasanın 56 ve 57 nci maddelerine gelince yukarıda birinci temel anayasa ilkesine aykırılık bölümünde temas edildiği vechile elbette siyasi parti mefhumunun ilmi mahiyetine uygun olarak ekonomik ve sosyal ve politik görüş ayrılığına sahip sosyal sınıfların karşılıklı minasebetlerinin çeşitli yönlerden düzenlenmesi imkânları kullanılacak ve emeği ile yaşayanlar, kendi menfaatlerine uygun bir veya bir kaç siyasi parti kurarak yine kendi menfaatlerine uygun bir politik sosyal ve ekonomik düzen değişikliği için propaganda yapacaktır, fakat Türk Ceza Kanunu 141/1 ve 142/1 maddeleri bu yoldaki partileri de propagandalarını da yasaklamaktadır ve böylece de Anayasanın 56 ve 57 nci maddelerine de aykırı bulunmaktadır. Kaldı ki, emeği ile yaşayanların kendi menfaatlerini bağımsız partilerle korumaları ve toplum düzeninin gerekli değişikliğinin kanun yolundan yapılması için serbestçe propaganda yapmaları, serbestçe teşkilatlanmaları kabul edilmeyecek olursa bu hakkın özli çignenmiş olmaktan başka toplumlar durmadan gelişerek değiştiklerinden bu değişikliklerin Anayasaya uygun yollardan tahakkukunun önlenmesiyle birlikte bu takdirde kanunun ve Anayasanın tasvip etmediği cebir ve şiddet yolu açılmış olacaktır. Bunun arzulanan bir netice olmadığı ise herkesce teslim edilir.

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 VE 142/1 MADDELERİNİN TAMAMEN
IPTALİNDEN KAÇINMAK İÇİN ANAYASAMIZIN ÜÇ VE DÖRDÜNCÜ
MADDELERİNE SİGİNMEYE İMKÂN YOKTUR.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin tamamen kaldırılması halinde Türkiyede sınıf esaslı üzerine mücadelenin artacağı ve sonunda siyasi iktidarın belli bir sınıfın eline geçeceği endişesinden hareketle bu sebepten ötürü maddelerin kaldırılmamasını ve hali hazır durumun ideal bir "tevazün" olması itibariyle olduğu gibi muhafazası arzusunda olanların, Anayasanın 3 üncü

maddesinde ifade edilen " Milletin bölünmezliği " ilkesi ile Anayasa 4 üncü maddesinde yer alan " Egemenliğin kullanılmasının hiçbir suretle belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılmıyacağı " ilkesine sınımlarına da imkân yoktur. Çünkü bu 3 ve 4 üncü maddeler bilakis yukarıdan beri savunulageneral ve 141/1 ile 142/1 maddeler aleyhindeki görüşleri teyid eylemektedirler.

Anayasanın 3 üncü maddesindeki " Milletin bölünmezliği " ilkesi, Misakı millinin teyidi mahiyetinde olup Türk Milletinin birliğini koruyan bu ilke azınlıkların muhtariyetini ve bölgecilik iddialarına karşıdır. Muhtelif anasının ayrı miller olarak Türk Milletinin bölünmesini önlemektedir ve ülke bütünlüğü ile beraber mitalaa edilmesi gerekir. Fakat herhealde sosyolojik ve ilmi bir geçek olan milletlerin sosyal sınıflardan terekidip ettigi hususu tıpkı milletin muhtelif ailelerden meydana geldiği hususu gibi asla red ve inkâr edilemez. Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddelerinin Anayasamızın ikinci temel ilkesine evolutif bir toplum düzeni anlayışına aykırılığı faslında zikredildiği üzere bu maddelerin tadiline dair esbabı macibe serdederken Türk Hükümeti de sosyal sınıfların mevcudiyetini içtimai bir vakıa olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

Misakı Milli gurupları içinde Türk Milletinin sınıflardan kurulu olduğu sosyolojik ve tarihi gerçeğe 3 üncü maddenin çelişebileceğini düşünmek bizzat Anayasanın koruduğu çağdaş bilim zihniyetiyle asla bağdaşmaz.

Anayasamızın 12 nci maddesinde sınıflar arasında bir ayırımın gözetilemeyeceği ifade edilmiş bulunmasına göre bizzat Anayasamız tarafından da varlıkları kabul edilmiş ve milletimizin sosyal gerçekleri olan sınıflar Anayasa himayesinde bir denge kurmalarıyla ve bu dengenin tarihsel gelişmeye paralel boyuna kanun yolundan yeniden yarlanmışlardır ki, Milli varlık bu niteliğe daha sağlamca kavuşur. Esasen, 3 üncü madde, Milletin bölünmezliğini ülkenin bölünmezliği ile beraber zikrederek Milletin sınıflardan kurulu sosyolojik ve tarihi bir bütün olduğu gerçeğini ve millet varlığını bir kurucu unsuru olan toprak bütünlüğünü de bu varlıkla beraber mitalaa edilmiş bir ifadesidir. Böylece 3 üncü maddenin

bu günkü Türk Milletinin sınıfsız bir toplum olduğunu ifade eder bir madde olarak tefsirine imkân kalmamaktadır.

Cemiyetler Kanununun sınıf esas üzerine kurulmuş cemiyetleri yasaklayan 9 uncu maddesinin yürürlükten kaldırılmış olması keyfiyeti de, Türkiyede sınıfların mevcudiyetinin kanun koyucusu tarafından tanınmış olduğuna bir delildir. Binaenaleyh Anayasanın 3 üncü maddesinin sosyal bir geregi inkra varan bir anlayışla kaleme alındığını ifade etmek ve böyle bir tezi savunmak, asla mümkün değildir.

Anayasanın 4 üncü maddesi, egemenliğin kayıtsız şartsız ve bölünmeden Türk Milletine ait olduğunu ilân eder. Bu madde, egemenliğin Anayasanın koyduğu esaslar dairesinde ve yetkili organlarca kullanılacağını ve egemenliğin kullanılmasının hiçbir suretle belli bir kişıye, zümreye veya sınıfa bırakılamıyacağını ileri sürmektedir.

Acaba bu maddeye dayanılarak 141/1 ve 142/1 maddelerin, Anayasaca korunduğu ileri sürülebilir mi ? Asla. Çünkü, bir kerre böyle bir görüş kabul edilecek olursa, yukardan beri açıklanan düşünceler, bir kalemde reddedilmiş ve Anayasanın gerek ruhuna, gerekse yukarıda sıralanan maddelerinin açık ifadelerine karşı cephe alınarak Anayasa kendi yapısı içinde meflç ve çelişen bir hale getirilmiş olur. 4 üncü maddedeki " Milli egemenliğin kullanılması hiçbir suretle belli bir sınıfa bırakılmaz " ibaresinin, sadece lafzına itibar ederek Anayasanın insan haklarını ve demokrasiyi gerçekleştirmeye yarayan diğerk bütün maddelerini meflç bir hale getirmek hukuk ilmi ve mantığı bakımından olduğu kadar tatbikat bakımından ve sosyal realiteler yönünden ve toplumun huzurunu sağlamak olan nihai felsefi gaye bakımından merduttur.

Kaldı ki, Anayasanın 4 üncü maddesini metnin srf lafzına itibar edilse de, yukardaki şekilde anlamak yani sınıf esasına göre partiler kurulamayacağını ifade ederek 141/1 ve 142/1 maddeleri yürürlükte tutmaya kalkmak yine de mümkün değildir.

Bu maddenin ruhu, egemenliğin kayıtsız çartsız Türk Milletine aidiyetini belirtmektedir.

3 üncü maddede ilân edilen Millet'in birliği ve ülkesiyle bölünmezliği esası 4 üncü maddede ilân olunan Millet iradesinin birliği ve bölünmezliği esasıyla tamamlanmıştır. Bu iki madde istiklâl savaşlarında doğan Cumhuriyetimizin tarihi temellerine bir atıf, Misaki Milliye'nin yeniden kuvvetle teyidi mahiyetindedir. Yoksa, bu iki maddeden ne sınıfların varlığı aleyhine, ne de sınıfların politik kuvvetler olarak Anayasa ve kanun yolundan iktidara galemleri aleyhine herhangi bir hüküm çıkarılamaz. Esasen böyle bir sonuca varılması da, demokrasi'nin reddi ve inkârı demek olacağı için ayrıca merduttur. Bilindiği gibi, demokrasi sosyal sınıflar arasında bir denge rejimidir : Sermayeyi temsil eden partiler, basın ve türlü dernekler karşısında, emeği temsil eden partiler, basın ve türlü derneklerin bulunması, ve bu karşılıklı iki kuvvetin Anayasa ve kanun teminatı altında serbestçe işlemesi, böylece bir sosyal dengenin kurulmasıdır ki, batı anlamında demokratik düzeni yaratır. Anayasanın 4 üncü maddesini yanlış anlar, ve bu yanlış anlamaya dayanarak 141/1 ve 142/1 maddeler yürürlükte tutulursa, bu güne kadar olduğu gibi, emeği temsil eden kuvvetler serbestçe teşkilatlanamaz, kanun teminatı altında fonksiyonlarını icra edemez ve böylece sınıflar arasında denge kurulamayacağı içinde, batı örneğinde bir demokratik düzen asla kurulamaz. Hatta, bundan 4 üncü maddenin yasakladığı neticeler bile ortaya çıkıverir : Egemenlik belirli bir sınıfın, yani toprak ağaları ile sermayeci sınıfının tekeline bırakılmış olur.

Nihayet, sırf hukuk ilmi ve tekniği bakımından 4 üncü maddenin doğru tahlili de, bizi yukarıki soruyu redde, yani bu maddenin 141/1 ve 142/1 maddelerin yürürlükte tutulmasını gerektirmez mi ? reddetmeğe zorlamaktadır. 4 üncü maddenin 3 üncü bendinin 1 ve 2 nci bendlerle birlikte müteallak edilmesi pek tabiidir. Maddenin üçüncü bendindeki " Egemenliğin kullanılması hiçbir suretle

belli bir sınıfa bırakılmaz " ibaresi birinci bende göre millet iradesinin bölünmemesinin, 2 nci bende göre de Anayasanın koyduğu esaslar ve yetkil organlar dışında kullanılmamasının bir neticesidir. Bununla kamun koyucusu bir sosyal sınıfın tek başına Millet adına egemenliğe el koyamayacağını ve hele Anayasayı çiğneyerek hükümet edemeyeceğini ifade etmiştir. Bir sosyal sınıfın Anayasanın tanıdığı meşru yollar dışında iktidara gelip diğer sosyal sınıfları politik ve sosyal hayat dışında bırakamaz. Onların kişiler ve sınıflar olarak Anayasa teminatı altında bulunan hak ve hürriyetlerini yok edemez. 4 üncü maddenin 3 üncü bendinde ifade edilmek istenen gerçek işte budur.

Bu madde sınıf esasına göre partiler kurulamayacağı, sınıf partilerinin seçim haklarından mahrum edilebileceği anlamına asla gelmez. Böyle bir anlama gelmediği Anayasanın 56 ve 57 nci maddelerinden anlaşılmaktadır. Zira, bu maddeler, ne gibi partilerin kurulamayacağını göstermişlerdir. Bunlar arasında sınıf partileri yer almadığına göre, sınıf partilerinin Anayasa teminatı altında bulunduğu bu bakımdan da meydana çıkmaktadır. Bütün bunlardan dolayı işçi sınıfının, çalışan sınıfları politik bir kuvvet haline gelmekten engelleyen ve ayrıca toplumcu fikir, inanış ve bilim gerçeklerinin serbestçe ve her vasıta ile yayılmasını yasaklayan 141/1 ve 142/1 maddeleri Anayasanın 4 üncü maddesine dayanılarak yürürlükte tutmaya imkân tasavvur edilemez.

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 VE 142/1 MADDELERİ "KANUNSUZ SUÇ OLMAZ" PRENSİBİNİ İHLÂL ETMEKLE DE ANAYASAYA AYKIRIDIR.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri, ceza hukukunun belli ve değişmez ilkelerinden " Kanunsuz suç olmaz " prensibini ihlâl suretiyle tedvin edildikleri için Anayasaya aykırıdır ve iptalleri gerekir. Zira :

Mezkur maddelerin 1951 tadili ile ilgili 1.12.1950 tarihli Adalet Komisyonu raporunun 141 ve 142 nci maddelerin tadil edilmeleri kuzumuna dair gösterdiği esbabı mucibe arasında en önemli yeri bu maddelerin " kanunsuz suç olmaz " prensibini ihlâl ettikleri hususu almaktadır.

Daha önce açıklandığı üzere bu raporda vatandaşların suç olan hareketlerle suç olmayan hareketler arasındaki sınırları kesinlikle - emniyetle ve tereddütsüz olarak tâyin edebilmesi lüzumundan bahsedilip bu zaruretin ceza hukukunda " kanunsuz suç olmaz " düsturu ile ifade edildiğine, halbuki 141 ve 142 nci maddelerin ihtiva eylediği hükümler ve tabirlerin mana ve muhtevalarının tâyini kolay olmayan hüküm ve tabirler lûğuna işaret edilmekte, tabirleri vuzuhsuz, vatandaşı şaşkırtıcı, vatandaşın suç olmayan hareketlerini dahi suçlamayı mümkün kılan ceza maddeleri olmak hasebiyle " kanunsuz suç olmaz " prensibini ihlâl eden maddeler olduğu belirtilmektedir. Buna dayanılarak tadili istenen maddeler, 1951 tadilinde işbu raporun (maddeleri "kanunsuz suç olmaz" prensibine uydurmak maksadiyle) teklif ettiği cebir unsuru dahi reddedilmek suretiyle ve eskisinden daha vuzuhsuz, kaypak, her fiil ve düşünceye tatbiki kabil ibareler ilâve olunarak "kanunsuz suç olmaz" prensibine eskisinden ziyade aykırı duruma değiştirilmiştir.

Bu sonuca varılmasında mezkur raporun menfi rolü olmuştur. Zira rapor, bir kriter olarak cebir unsurunu vaz ettikten sonra suç sayılacak filler sahasını mümkün merteye geniş tutmak arzusuna kapılmış ve " iktisadi siyasi nizam " tabirlerini her türlü bozucu ve bozguncu faaliyeti inata eyleyebilecek genişlikte oldukları için maddelere koyduğunu izahtan da kaçınmamıştır. Cebir unsurunun her şeyi halledeceğini sanan raporun bu şekilde tekrar vuzuhsuz ve vatandaşın men olunan hareketler ve müsaade olunan hareketler arasındaki hududu kesinlikle çizmesine mani ibarelere iltifat suretiyle ceza hukuku prensiplerine ihanetinin neticesi ağır olmuştur. Çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinde cereyan eden müzakereler sonunda cebir

unsurunun metinlerden çıkarılması üzerine maddeler, raporun tenkit ettiği eski hal-
lerinden de beter derecede "kamunsuz suç olmaz" prensibini çigner duruma girmiştir.
Ayrıca, bu müzakereler sonunda maddelere verilen son muhteva suç ve ona tertip edi-
len ceza arasında mevcudiyeti şart olan muvazene açıkça bozulmuş ve esasen tadiller
bu muvazenesizliği arttırmaktan başka bir hedef gütmemiştir.

Netice itibariyle, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 maddeleri
1951 tadili sonucu, son derece geniş ve müphem ve her türlü fikir hareketlerine
tatbiki mümkün tabirler ve ifadeleri muhtevi olarak tedvin edilmeleri dolayısıyla
" kamunsuz suç olmaz " prensibini ihlâl eyleyen maddeler olarak işbu temel haklarla
ilgili prensibi 33 üncü maddesinde ifade eden Anayasamıza aykırıdır.

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 ve 142/1 MADDELERİ 5997 SAYILI
TEŞKİLÂTI ESASİYE KANUNUNA AYKIRI HUKUK DIŞI TASARRUFLARDAN
BİRİ OLARAK TEDVIN EDİLMİŞLERDİR.

Filhakika, 1951 tadilinde bu maddelerin Türkiye Büyük Millet
Meclisinden çıkartılmaları, o tarihte yürürlükte bulunan 5997 sayılı Teşkilâtı
Esasiye 70 ve 75 inci maddelerini hiçe saymak ve Adnan Menderes, Samet Agaoglu
gibi şahısların yukarıdaki fasıllarda aynen dercoluman beyanları ile sabit ol-
duğu veçhile Türkiye Büyük Millet Meclisindeki Milletvekillerini hukuk adamları-
nın bilimsel tahlil ve tekliflerine karşı kıskırtmaları, fikir hürriyetine
bir tahdit olduğunu itiraf eden maddelerin kabulünü istemeleri şeklinde te-
zahür eden ve her türlü muhtemel muhalefeti ezmek için bir vasıta teminine ça-
lışan, mevcut bir tahakkümün devamından ve arttırılmasından fayda uman bir züm-
renin müdahaleleri sonucunda mümkün olmuştur. Binaenaleyh, bu maddelerin kabulü,
Anayasayı ve umumî hukuk prensiplerini ihlâl fiillerinin bir kısmını teşkil eder-
ler ve 27 Mayıs ihtilâlini meşru ve zorunlu kılan şartlar karşısında Anayasa
ihlâli teşkil eden diğer bazı kanunlar gibi bu maddelerin de kadük maddeler olarak
mütalası ve iptali gerekir.

38
-E-

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 ve 142/1 MADDELERİNİN SOSYAL VE KÜLTÜREL HAYATA ETKİLERİ DE ZARARLIDIR.

Mezkur maddelerin memleketimizde hukuki olmayan mücadele vasıtaları olarak kullanıldığı aşikârdır. Zabıta olarak kullanılan bu maddelerin Türkiyede polisin iktisadi ve sosyal görüşünü hâkim kıldığı ve bir resim sergisi açmanın, bir şiir kitabı yayınlamanın büyük cesaret gerektirir meseleler haline aldığı bilinen gerçeklerdir.

Maddelerin 1951 tadili ile ilgili ve muhtelif bölümlerde faydalandığımız Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu raporunda "Demokratik bir rejimde mücadelenin kamu hudutları içinde olması ve siyaset mücadelesinde hukuki vasıtaların istimal edilmesi zarureti açıktır" denilmektedir. Maalesef 141/1 ve 142/1 nci maddeler memleketimizde yine bu raporun işaret ettiği imkânlar sayesinde hukuki olmayan vasıtalar şeklinde kullanılabilmiştir. Çünkü rapor, iktisadi ve siyasi nizam tabirinin çok geniş bir manayı ihtiva etmesiyle, her türlü bozucu ve bozguncu faaliyetleri ihata eylemek maksadıyla istimal edildiğini belirtmektedir ve zabitanın eline terkedilen vasıta da budur : İcabında herkesin her türlü fikrine tatbiki mümkün bir itham vesilesi, suçsuzluğu aşikâr da olsa bir vatandaşı aylarca ve yıllarca mefkuf tutabilecek bir imkân... Bu imkân kullanıldıkça, memlekette polisin iktisadi ve sosyal görüşünün hâkim olacağı ve bunun dışına çıkacak her vatandaşın şüpheli şahıs sayılacağı, nitekim sayıldığı ve memleketin ekonomik, politik, sosyal ve hukuki konularını konuşmak ve yazmaktan düşünen her vatandaşın çehineceği, nitekim çekindiği, böylece gitgide Türkiyede düşüncenin suç sayılacağı muhakkaktır. Bu sonuçlar memleket için zararlıdır. Maddelerin işaret edilen fıkralarının bu sebeple de iptali gereklidir.

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 VE 142/1 İNCİ MADDELERİNİN
"İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRIYETLERİNİ KORUMA SÖZLEŞMESİ"
NE DE AYKIRIDIR.

Bu sözleşmenin, yukarıda Anayasamızın çağdaş anlamda demokratik düzen ilkesini açıklayan bölümünde tafsil edildiği üzere, kanunlarımıza ve Anayasamıza ışık tutar ve ölçüler mahiyette olduğu aşikârdır. Anayasamızın 65 inci maddesi Milletlerarası sözleşmeleri kanun hükmünde saymaktadır. 149 ve 151 inci maddeler de sözleşmelerin, Anayasa Mahkemesinin kazai mürakabesi dışında bulunduğunu ifade etmekle, sözleşmeleri alelâde kanunlardan üstün tutmuştur. Bundan dolayı adı geçen sözleşme, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 inci maddelerinin fevkindedir. Ayrıca, sözleşme bu iki maddeden daha sonra imza ve tasdik edildiği için de "sonraki kanun evvelkini tadil eder" kaidesi gereğince mezkur maddeleri hükümden dışırmıştır. Kadı ki, Anayasamızın başlangıcında, Anayasanın kabul sebeplerinden biri olarak insan haklarını gerçekleştirmek amacı gösterilmiştir.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 inci maddeleri, anılan sözleşmelerin 9, 10 ve 11 inci maddelerine de aykırıdır. Sözleşmenin bu maddeleri kişilere istediği düşünce ve inanışa sahip olmak hakkını ve buna dayanarak serbestçe yayımlar yapmak, dernek kurmak gibi hakları mutlak olarak tanımıştır. Kanaatlar arasında, fikirler arasında bir ayırım yapmamıştır. Oysa 141/1 ve 142/1 inci maddeler, yukarıda işaret edildiği gibi, toplumcu görüş ve düşünceleri ve toplumun üretim düzeniyle ilgili faaliyetleri bir ayırımı tâbi tutarak bunların emekten yana bir yönde gelişmelerini yasaklamıştır. Ekonomik, sosyal ve felsefi düşünce ve kanaatlerin serbestçe açıklanmasını ve bu görüşler etrafında emekçi sınığların serbestçe teşkilatlanmasını engellemiştir.

40
- 232

Sözleşmenin 2 nci maddesinde " bu hürriyetler kanunla sınırlanabilir " denmiş olması, 141/1 ve 142/1 inci maddelerin yürürlükte tutulmasını haklı göstermez. Çünkü, sözleşmeye göre bu sınırlamanın demokratik düzen anlayışı ile bağdaşması ve insan haklarına zarar vermemesi gerekmektedir. Sözleşmede geçen demokratik toplum terimi esasen bütün düşüncelerin serbestçe savunulduğu ve bu düşünceler etrafında serbestçe teşkilâtların emeli ile yaşayanların menfaatlerinin serbestçe savunulmasının mümkün ve kanun teminatı altında bulunduğu bir düzen anlamına gelir. Sözleşmenin 64 üncü maddesi gereğince, Türkiye Cumhuriyeti, anılan sözleşmeyi imzalarken bu kanunlar yönünden bir sakınca da ileri sürmemiştir. Ancak sözleşmeyi tasdik eden 6366 sayılı kanunla 340 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu hükümleri mahfuz tutulmuştur.

Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 inci maddelerinin, yukarıda yapılan açıklamaya göre sözleşmeye aykırılık sebebiyle de iptali gerekir.

NETICE İ TALEP : Türkiye İşçi Partisi, yukarıda tafsil edilen sebeplere mebni Anayasamıza aykırı bulduğu, Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 inci maddelerinin iptaline karar verilmesini talep ve dâva eder.

2

M. Aslan